

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА ЗА СЕПТЕМВРИ 2007 ГОДИНА

1. Зајакнување на институционалниот капацитет

Како мерка на поедноставување на царинските формалности за учесниците во царинската постапка, Царинската управа изврши измена на Упатството за царински долг, според која поднесување на оригиналниот образец ПП50 кон царинската декларација како доказ за извршена уплата на царинските и другите давачки веќе не е задолжително. Со ова се забрзува и поедноставува постапката на царинење бидејќи увозниците не губат време и пари за набавка и презентирање на писмен документ за извршена уплата на увозни давачки, а како доказ за платените увозни давачки царинските службеници добиваат податок пореку информативниот систем во електронска форма.

Врз основа на Одлуката за изменување и дополнување на одлуката за определување на производите кои подлежат на повластена стапка на данокот за додадена вредност, донесена од Владата на Република Македонија, Царинската управа изврши измена на Упатството за примена на Законот за ДДВ при царинење на стоки со која се додаваат новите производи кои подлежат на повластена стапка од 5%, наместо на дотогашната стапка од 18%. Новите производи кои подлежат на повластена стапка се следните: лекови и медицински помагала, помагала за надополнување или замена на анатомскиот дел од телото или физиолошкиот процес, ортопедски помагала за одстранување на анатомски, односно функционални пореметувања, како и инвалидски колички, машини за автоматска обработка на податоци и нивни единици (компјутери) и термални сончеви системи и компоненти.

Со цел навремено и успешно реализирање на обврските кои произлегуваат од усогласувањето на националното законодавство со *acquis communautaire* и негова правилна имплементација, Царинската управа започна со активности за:

- донесување и имплементација на Акционен план за преземање на наплатата на акцизните давачки на целата територија на Република Македонија од страна на Царинската управа;
- воведување на Новиот компјутеризиран транзитен систем (NCTS);
- перманентна ревизија на имплементацијата и евентуалните потреби за менување и дополнување на регулативата за постапките со економски ефект и за поедноставените постапки;
- преземање на надлежностите од ЈП за стопанисување со станбен и деловен простор за управување и одржување на објектите на граничните премини.

Во септември 2007 година наплатени се вкупно 3.431 милиони денари (околу 55,81 милиони евра), од кои 552 милиони денари (околу 9 милиони евра) на име царина и други царински давачки, 2.821 милиони денари (околу 45,87 милиони евра) на име ДДВ и 58 милиони денари (околу 0,94 милиони евра) на име акцизи. Во споредба со истиот месец 2006 година, вкупно наплатените увозни давачки се поголеми за 21%.

2. Зајакнување на административниот капацитет

Во септември 2007 година Царинската управа учествуваше во организација на следниве обуки, работилници, семинари и работни средби:

- Во рамките на билатералната Твининг програма со Холандската царина во периодот од 10.09-13.09.2007 година одржана е обука за заштита на правата од интелектуална сопственост. На обуката учествуваа 30 царински службеници од централната управа и царинарниците. Покрај претставниците од Царинската управа на обуката учествуваа и застапници на трговски марки, обвинители и судии. Првиот ден од обуката беше посветен на постигнатите резултати, стратегиите на Европската унија за заштита на правата од интелектуална сопственост и беа разгледани активности за продлабочување на соработката помеѓу координативните тела во Кралството Холандија и Република Македонија.
- Во соработка со Амбасадата на САД одржана е обука на тема “Идентификација на дрога и вештини на интервјуирање“. Оваа обука е прва од вкупно предвидените четири и на истата учествуваа пет претставници од Царинската управа. Обуката се одржа во периодот 10.09.2007-14.09.2007 година.
- Во периодот 10.09-14.09.2007 година и 17.09-21.09.2007 година се одржа Воведен курс за нововработените царински службеници. Обуката ја изведеа 15 обучени обучувачи, а учествуваа вкупно 31 царински службеник.
- Во соработка со Секретаријатот за европски прашања, како дел од ГОФРЕ проектот, одржана е работилница на тема “Интероперабилност“на која учествуваа двајца претставници од Царинската управа.
- Во соработка со Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола, а како дел од проектот “Зајакнување на јавната внатрешна финансиска контрола во Република Македонија“, на 17.09.2007 година беше одржана обука на тема “Финансиски менаџмент и контрола-пишување интерни акти“. На обуката учествуваа 7 царински службеници од Царинската управа.
- Во соработка со Бирото за јавни набавки на 18.09 и 19.09.2007 година беше одржан Семинар за новите постапки инструменти за доделување на договорите за јавни набавки на кој учествуваше еден претставник од Царинската управа.
- Во соработка со Одделот за развој на полиција при ОБСЕ и Министерството за внатрешни работи беше одржана обука на тема „Фалсификувани документи“ за припадниците на граничната полиција и царинските службеници. Обуката се одржа во периодот 17.09. - 28.09.2007 година, а двајца претставници од Царинската управа учествуваа на истата.
- Во соработка со Министерството за правда на 20.09.2007 година одржана е работилница на тема „Спроведување на судската реформа во Република Македонија“. Од Царинската управа учествуваа двајца учесници.
- Во соработка со Секторот за гранични работи при МВР и Британскиот совет во периодот 24. - 28.09.2007 година двајца учесници од Царинската управа учествуваа на „Напреден курс за англиски јазик за изучување на стручна терминологија“.
- Во соработка со Амбасадата на САД во периодот 24. - 28.09.2007 година одржана е обука на тема “Попречување на нелегални активности на меѓународните граници II“. Оваа обука претставува продолжување на веќе одржана обука на оваа тема. Од Царинската управа учествуваа вкупно 12 учесници.
- Како дел од Твининг проектот “Борба против организиран криминал и корупција - Јавно обвинителство“ во периодот 25.09 - 27.09.2007 година се одржа семинар на тема “Организиран криминал“. На оваа обука учествуваа двајца претставници од Царинската управа.
- Во рамките на билатералната соработка со царинската администрација на Република Франција во периодот 24. - 28.09.2007 година се одржа обука на тема

“Раководење и водење на служби“. На оваа обука учествуваа вкупно 18 раководни царински службеници.

- Во соработка со USAID -Business Environment Activity одржан е еднодневен семинар на тема “Слободно движење на стоки во Европската Унија - Законски принципи и секундарно право“. Семинарот беше одржан на 28.09.2007 година и на него покрај претставници од стопанските комори и бизнис заедницата учествуваа и претставници од државниот сектор и шест учесници од Царинската управа.
- Во соработка со USAID и КДС-Центар за обука и развој на кадри во периодот од 10. - 28.09.2007 година се одржаа осум обуки на тема “Подобрување на нашиот имиџ“. На овие обуки учествуваа вкупно 280 царински службеници.

Во текот на септември 2007 година, 9 царински службеници учествувале на состаноци, семинари, обуки, конференции и студиски посети одржани во странство, како дел од меѓународни проекти и соработка со меѓународни институции и агенции.

3. Интегритет и борба против корупција

Во септември 2007 година Одделението за внатрешни истраги реализираше 11 истражни постапки во организационите единици на Царинската управа. Внатрешните истраги се спроведени врз основа на различни сознанија и примени информации. За спроведените истраги се изработени 6 службени информации и 3 службени белешки¹.

Одделението за внатрешна ревизија изврши 2 ревизии (Ревизија на регуларноста на евидентирање и наплата на дополнителен царински долг и Ревизија на функционирање на контролниот систем за исплата на прекувремена работа во Централната управа на Царинската управа), со која се констатирани 5 наоди и дадени се 7 препораки.

Во истиот период во Царинската управа реализирани се 9 дисциплински постапки против 9 царински службеници. Во 8 случаи донесени се решенија за престанок на работен однос во Царинската управа и во 1 случај изречена е мерка за парична казна на царински службеник.

4. Транспарентност

Од вкупно добиените 6.529 повика или во просек 217 преку отворената царинска линија 197:

- 5 повика се А класа (информации за кои се бара неодложна акција од страна на испостава или мобилна екипа) и по кои се превземени активности.
- 3 повика се Б класа (информации кои бараат понатамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска Управа), проследени до одделение за разузнавање и истраги за дополнителна обработка.

---

¹ Службени информации се изготвени кога по извршените внатрешни истраги постои основано сомнение дека царинските службеници работеле спротивно на позитивните законски одредби, подзаконски акти, оперативни инструкции и етичкиот кодекс. Службени белешки се изготвени кога по извршените внатрешни истраги не е утврдено работење на царинските службеници кое е спротивно на позитивните законски одредби, подзаконски акти, оперативни инструкции и етичкиот кодекс.

- 27 повик се Ј класа (информации проследени до Сектор за професионални стандарди, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за коруптивно и непрофесионално работење на царинските работници) .

До гранична полиција упатени се вкупно 39 барања (за асистенција, проверка за лица/возила за остварен влез или излез) и по однос на сите е добиен одговор.

5. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

Специјалните мобилни единици, врз основа на разузнавачки информации и анализи, на ризикот во септември 2007 година извршија преглед на 341 камиони, 29 автобуси, 437 автомобили или на вкупно 807 возила на граничните премини и во внатрешноста, при што се заплени разни стоки (цигари, алкохол, текстил, странски средства за плаќање, како и фалсификувана стока од повеќе трговски марки). Истовремено, и царинските службеници на граничните премини и во внатрешните царински испостави спречија повеќе обиди за криумчарење при што, вкупно се заплени:

- 16.320 кг цинк лента,,
- 6.501 кг пластична лента,
- 18.400 кг конзервирано овошје-компот,
- 7.642 машки кошули,
- 23.603 м2 ткаенина.
- 152 живи птици (115 папагали и 37 канаринци).
- 242.780 парчиња цигари
- 51 литри алкохолни пијалоци
- 665 парчиња различна облека
- 193 пара папучи
- 109.236 парчиња медицински материјал (лекови и медицински помагала)
- 23.500 кг кромид,
- 455 лименки нес кафе
- 15 килограми бонбони
- 144 кутии салеп (43,2 кг)
- 80 кг сусам
- 1.525 парчиња автоделови
- 38 употребувани автомобилски гуми
- 535 литри моторно масло
- 778 парчиња техничка стока (клима уреди, касетофони, CD и DVD плеери и рекордери, ресивери, музички системи, печатари, монитори, плотни за шпорет, блендери, миксери, соковници, вентилатори и сл.)
- 834 парчиња различни апарати за домаќинство и работни машини
- 77 парчиња делови за машини за миеење садови
- 331 сета различен рачен алат
- 3.012 парчиња кујнски прибор (лажици, виљушки и ножеви)
- 501 парче плински уреди
- 856 кг најлон кеси
- 540 кг фолија
- 700 килограми целофан
- 2.700 килограми хартија
- 17.280 парчиња лепило (236,16 кг)
- 850 килограми метален плех за тепсии
- 350 парчиња метални мерни ленти
- 200 кг цинк легура,

- 8.650 парчиња безопасни игли
- 290 парчиња макари рибарски конец
- 39 шишиња течни детергенти (24,25 литри)
- 192 парчиња пасти за заби (12.000 мл)
- 12 литри средства за заштита на растенија
- 400 паковања крпи за бришење
- 70 парчиња ловечка муниција
- 26 парчиња женски чанти од скај
- 358 парчиња накит-бижутерија
- 22 катури кабел (2.200 метри)
- 99.200 евра и
- 2.000 швајцарски франци

При спроведување на Законот за царински мерки за заштита на права на интелектуална сопственост во септември 2007 година Царинската управа спречи 23 обиди за повреда на право од интелектуална сопственост и привремено задржа 66.140 парчиња различна стока со следната структура:

- 2.916 парчиња со лого на трговската марка ADIDAS (646 пара патики, 960 пара чорапи, 600 пара тренерки, 490 парчиња блузи, 140 парчиња маици, 80 парчиња долни тренерки),
- 515 парчиња со лого на трговската марка SPORT-ADIDAS (280 парчиња долни тренерки, 235 пара патики),
- 360 пара патики со лого на трговската марка MAT STAR-ADIDAS,
- 270 пара патики со лого на трговската марка RED1-ADIDAS,
- 798 парчиња со лого на трговската марка NIKE (15 пара тренерки, 783 парчиња блузи),
- 1.149 парчиња со лого на трговската марка PUMA (760 парчиња блузи, 25 парчиња долен дел тренерки, 105 пара тренерки, 14 пара детски тренерки, 115 парчиња маици, 130 пара патики),
- 463 парчиња со лого на трговската марка CONVERSE (415 парчиња маици, 48 парчиња блузи),
- 5.115 парчиња со лого на трговската марка HUGO BOSS (4.495 парчиња парфемии, 620 парчиња маскари),
- 961 парче со лого на трговската марка ARMANI (476 парчиња блузи, 75 пара фармерки, 120 парчиња долен веш, 270 парчиња парфемии, 20 парчиња кармини),
- 5.178 парчиња со лого на трговската марка D&G (2.338 парчиња блузи, 57 парчиња фармерки, 180 парчиња долен веш, 135 парчиња јакни, 278 парчиња маици, 550 парчиња парфемии, 20 парчиња кармини и 1.500 парчиња метален знак),
- 1.140 парчиња со лого на трговската марка DIESEL (325 пара фармерки, 475 пара чорапи, 310 парчиња блузи, 30 парчиња ремени),
- 6.340 парчиња со лого на трговската марка LACOSTE (320 парчиња маици, 168 пара фармерки, 840 парчиња парфемии, 3.200 парчиња декларации, 1.800 парчиња етикети-бренд, 12 парчиња етикети)
- 261 парче со лого на трговската марка VERSACE (146 парчиња блузи, 115 парчиња маици)
- 165 пара фармерки со лого на трговската марка TOMMY HILFIGER,
- 20 пара тренерки со лого на трговската марка EMPORIO ARMANI,
- 90 парчиња парфемии со лого на трговската марка JOOP,
- 560 парчиња парфемии со лого на трговската марка KENZO,
- 4.740 парчиња рол-он деодоранси со лого на трговската марка NIVEA,
- 2.260 парчиња парфемии со лого на трговската марка CASHAREL,

- 1.904 парчиња со лого на трговската марка LANCOME (1.530 парчиња маски, 374 парчиња парфеми),
- 1.410 парчиња парфеми со лого на трговската марка AQUA DI GIO,
- 465 парчиња парфеми со лого на трговската марка CHRISTIAN DIOR,
- 430 парчиња со лого на трговската марка CALVIN KLEIN (340 парчиња маски, 90 парчиња парфеми),
- 149 парчиња течна пудра со лого на трговската марка MAX FACTOR,
- 8.800 парчиња маски со лого на трговската марка L'ÓREAL,
- 4.884 парчиња со лого на трговската марка NOKIA (23 парчиња батерри, 2.822 парчиња маски, 1.766 парчиња полначи, 60 парчиња футроли и 200 парчиња приклучоци за мобилни телефони),
- 150 парчиња со лого на трговската марка SONY ERICSSON (100 парчиња слушалки, 50 парчиња полначи за кола за мобилни телефони),
- 344 парчиња со лого на трговската марка SONY PlayStation (245 парчиња палки, 50 парчиња адаптери, 49 парчиња Sony Playstation),
- 11.600 парчиња свеќички со лого на трговската марка SUPER BOSNA,
- 1.970 парчиња свеќички со лого на трговската марка CHAMPION,
- 733 парчиња резервни делови со лого на трговската марка MERCEDES.

Во септември 2007 година прифатени се 19 нови барања за преземање на царински дејства според Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост и тоа: DICKENS&GRANT INTERNATIONAL, DICKENS&GRANT; MEMPHIS INTERNATIONAL, MEMPHIS; AIR BLUE; MEINE SORTE; OLD HOLBORN (во збор); OLD HOLBORN (во слика); SOBRANIE, SOBRANIE WHITE RUSSIAN, SOBRANIE CLASSIC, SOBRANIE BLACK RUSSIAN; SAINT GEORGE; GLAMOUR; MAYFAIR; LIGGET-DUCAT; LD, LD Mortise, LD with LD CREST SOVERIGN; GALLAHER; LA FEMME; DORCHESTER; BALKAN SOBRANIE; MOTOROLA и HAMLET.

Во септември извршени се вкупно 25 контроли на трговски друштва, а за утврдените неправилности изготвени се вкупно 230 решенија за дополнителна наплата на помалку пресметан царински долг во вкупен износ од 166.928.683,00 денари (околу 2,73 милиони евра).

За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволен постапувања, изготвени се 42 записници за сторен царински прекршок, а од МВР се примени 12 пријави за царински прекршок. Врз основа на записниците и пријавите во текот на месец септември поднесени се 54 барања за поведување на прекршочна постапка. Исто така, поднесени се 15 пријави за покренување за кривична постапка, против 20 физички лица и 2 правни лица.

6. Меѓуинституционална, меѓународна соработка и проекти

Претставници на Царинската управа присуствуваа на Првиот состанок на Македонско - Украинска комисија за трговско економска соработка. За време на посетата на Украина, на 21.09.2007 година беше потпишана Спогодба меѓу Владата на Република Македонија и Кабинетот на министри на Украина за взаемна соработка во царинските работи. Сключувањето на Спогодбата е надоврзување на меѓународните активности на Царинската управа во насока на поуспешно царинско работење, преку институционализирање на имплементацијата на билатералните спогодби. Водејќи се од фактот дека кршењето на царинското законодавство е штетно по економските, фискалните, комерцијалните и социјалните интереси на земјата, како и од потребата

за заштита на легалните трговски интереси, склучувањето на Спогодбата создава предуслови за заедничко дејствување во борбата против недозволената трговија со опојни дроги, фалсификувани, акцизни и друг вид на стоки. Со склучувањето на Спогодбата се создаваат услови за взаемна размена на информации и податоци, пружање на стручна, научна и техничка помош за достигнување на повисоки стандарди, кои би обезбедиле развој на царинското работење и олеснување на трговијата и стоквата размена.

На 25.09.2007 година Царинска управа на Република Македонија и Croatia Airlines DD Zagreb потпишаа Меморандум за соработка. Главни цели на Меморандумот за соработка се непречено, редовно и безбедно одвивање на воздушниот сообраќај, потребата за взаемна соработка заради примена на царинското законодавство, законот за воздухопловство и меѓународните стандарди и препораки кои се однесуваат на воздушниот сообраќај, како и поефикасна соработка помеѓу двете страни за спречување на кршењето на царинското законодавство и недозволената трговија.

На 13 септември 2007 година, Република Македонија, преку Министерството за надворешни работи, упати писмо за намера за пристапување кон Конвенцијата за заеднички транзитни постапки помеѓу Европската економска заедница, Република Австрија, Република Финска, Република Исланд, Кралството Норвешка, Кралството Шведска и Швајцарската Конфедерација од 20 мај 1980 година и Конвенцијата за поедноставување на формалностите во трговијата со стока помеѓу Европската економска заедница, Република Австрија, Република Финска, Република Исланд, Кралството Норвешка, Кралството Шведска и Швајцарската Конфедерација од 20 мај 1980.

Во рамките на процесот на воведување на концептот на Single Window i One Stop Shop во Република Македонија, Владата ја разгледа и ја усвои Информацијата со Елаборат за имплементација на Едношалтерскиот систем за увоз, извоз и транзит и контрола при единствено застанување (ЕС/КЕЗ), со насоки за имплементација на Елаборатот.

Во периодот 27 - 30 септември 2007 година, делегација од Царинска управа престојуваше во Народна Република Кина каде беше реализирана студиска посета на фабриката Nuctech Company Limited, со која Царинската управа потпиша договор за набавка на четири мобилни рентген системи за контрола на возила со големи димензии и контејнери. Царинската управа, согласно Програмата на Владата на Република Македонија, ја реализираше набавката на системите за скенирање и со нивно правилно користење се очекува зголемена наплата на увозни давачки, оневозможување на шверц на стока, побрз проток на стоката и спроведување на поефикасна царинска постапка. Согласно одредбите од договорот се договори временска рамка за испорака на скенерите, ставање во функција и обука за вработените во Царинска управа за користење на истите. Исто така, беше реализирана посета на погоните на фабриката каде се произведуваат и склопуваат системите.

Во текот на месец септември три експерти работеа на изготвување на ToR (Terms of Reference) за новиот проект за поддршка на Царинската управа финансиран во рамки на ИПА програмата, кој треба да почне во април 2008 година како поддршка на институционалната реформа и зголемување на административниот капацитет на Царинската управа. Три области кои ќе бидат покриени со проектот се: подобрување на законодавството, зголемување на граничните контроли и подобрување на ИКТ капацитет на Царинската управа.